

Att: Folketingets boligudvalg

Januar 2020

Omstilling til bæredygtigt byggeri

Byggeriet står for omkring en tredjedel af verdens ressourceforbrug ved produktion af byggematerialer, i selve byggefasen og efterfølgende når bygningen tages i brug. Derfor er det helt afgørende for den grønne omstilling, at der sker en kraftig reduktion af ressourceforbruget i byggeriet. Her spiller omstillingen til et cirkulært byggeri en væsentlig rolle, idet byggematerialer genbruges og genanvendes samt hvor der arbejdes bevidst med livscyklusanalyser. En af de helt store udfordringer ift. en hurtig omstilling til bæredygtigt byggeri er, at vi har pålidelige og tilgængelige data samt dokumentation for byggematerialernes klimabelastning og egenskaber. Her kan Dansk Standard hjælpe med standarder og miljømærker.

Dansk Standard, Miljømærkning Danmark og ETA-Danmark

Dansk Standard er en erhvervsdrivende fond, der som Danmarks standardiseringsorganisation bl.a. udvikler standarder i samarbejde med alle interesserede aktører.

Standarder er et fælles sprog, der gør, at vi kan forstå ting og begreber ens, og at vi kan få dokumentation for, at det vi samarbejder om eller køber af hinanden svarer til forventningerne. Standarder kan f.eks. sætte krav til et produkts ydeevne eller anviser metoder til prøvning af et produkts holdbarhed. I Dansk Standard er vi bl.a. ved at udvikle standarder for ensartet databehandling og sporbarhed indenfor byggeriet, så branchen i langt højere grad vil kunne arbejde cirkulært samt genbruge og genanvende byggematerialer.

Under vores paraply har vi desuden Miljømærkning Danmark, som er en selvstændig afdeling, og som driver miljømærkerne Svanen og EU-Blomsten. Svanemærket er kendt af 95 % af danskerne og 63 % ser efter Svanemærket når de køber ind. Vi samarbejder også med flere kommuner i dag om svanemærkning af bl.a. offentlige kantiner, ligesom vi svanemærker byggevarer samt renovering af eksisterende byggeri og nybyggeri som f.eks. boliger og børnehaver. Med Svanemærket stiller vi krav om en cirkulær tilgang og vi stiller høje krav til at producenterne tænker i hele produktets og bygningens livscyklus.

ETA-Danmark er et uvildigt organ og datterselskab i Dansk Standard, som udarbejder tekniske vurderinger og godkendelser inden for bl.a. byggevarer og -konstruktioner. Det betyder f.eks. at ETA-Danmark kan dokumentere egenskaberne af genbrugte byggevarer, så de kan indgå sikkert i nye byggerier.

Dansk Standards input til et bæredygtigt byggeri

Vi ønsker at understøtte og fremskynde omstillingen til et cirkulært og bæredygtigt byggeri i Danmark, hvor bygninger ikke bare er grønne og bæredygtige, men også sikre at bo i og skaber rammer for det gode liv, hvor dets brugere har det godt.

Herunder er tre konkrete forslag, der kan være med til at skabe et mere bæredygtigt og grønt byggeri:

Brug Svanemærket i offentlige udbud

Det offentlige er en stor muskel indenfor byggeriet og derfor kan I være med til at skubbe udviklingen i en mere grøn retning ved at stille krav om Svanemærkning, når I laver udbud om offentlige byggerier. Når det

offentlige bygger, renoverer og istandsætter, så vil vi opfordre til, at man bruger Svanemærket. Mærket er kendt og efterspurgt af danskerne. Og så er Svanemærket med til bl.a. at reducere energiforbruget, affaldsmængderne og brugen af skadelige kemikalier. Herudover viser brugernes erfaringer, at beboere i svanemærkede boliger passer bedre på dem, fordi de er bevidste om, at her er gjort noget særligt for at passe på miljøet og klimaet.

Gør bygningsreglementet mere grønt med standarder

I bygningsreglementet kan der med fordel peges på standarder, der understøtter den grønne omstilling som f.eks. standarden DS 1150, der er udarbejdet efter ønske fra Energistyrelsen, og som sikrer optimal installation og dimensionering af elektriske varmepumper. Hermed kan der undgås et unødvendigt energiforbrug, da de elektriske varmepumper har et stort klimamæssigt potentiale, som dog kun opfyldes, hvis de installeres og dimensioneres korrekt. I 2016 undersøgte Teknologisk Institut¹ effekten af installerede varmepumper og fandt, at kun omkring 15 % var optimalt installeret. Hvis man i stedet brugte standarden ville man derfor sikre en langt bedre energioptimering.

Vi foreslår derfor, at I iværksætter en grundig gennemgang af bygningsreglementet med henblik på at styrke den grønne dagsorden ved at identificere og indskrive grønne standarder.

Sidestil godkendte løsninger med præaccepterede løsninger

I dag er innovative godkendte løsninger i byggeriet dårligere stillet end såkaldte præaccepterede løsninger, hvilket bl.a. begrænser innovation af grønne løsninger. Præaccepterede løsninger er allerede accepterede løsninger, der ikke kræver ekstra brandcertificering eller statistiskcertificering. Ved at ligestille godkendte løsninger med præaccepterede løsninger, vil vi kunne reducere behovet for, hvor mange certificerede rådgivere der skal ind over det samme projekt, før man får en byggetilladelse. Hermed lettes adgang for nye og innovative løsninger. Sikkerheden skal naturligvis være på plads og derfor skal de godkendte løsninger være verificeret og dokumenteret af en akkrediteret tredjepart.

Vi foreslår, at I sidestiller godkendte løsninger med præaccepterede løsninger i bygningsreglementet.

Vi glæder os til at udfolde de tre ovenstående forslag og drøfte med jer, hvordan standarder, godkendelser og miljømærker kan understøtte den grønne omstillingen i byggeriet.

Med venlig hilsen

Martin Fabiansen
Direktør
Miljømærkning Danmark

Anne Holm Sjøberg
Afdelingschef for standardisering
Dansk Standard

Thomas Bruun
Direktør
ETA-Danmark

---

¹Kilde: https://ens.dk/sites/ens.dk/files/Varme/den_gode_varmepumpeinstallation.pdf